

Integrationssuccesen

En supertanker ændrer kurs – indvandringen er ikke kun en økonomisk belastning

Faggruppen Integration
Dansk Socialrådgiverforening

Den 9. marts 2020

SISYFOS

Problemstillingen

- Hvordan går det med integrationen i Danmark set med et beskæftigelsesperspektiv?

Agenda

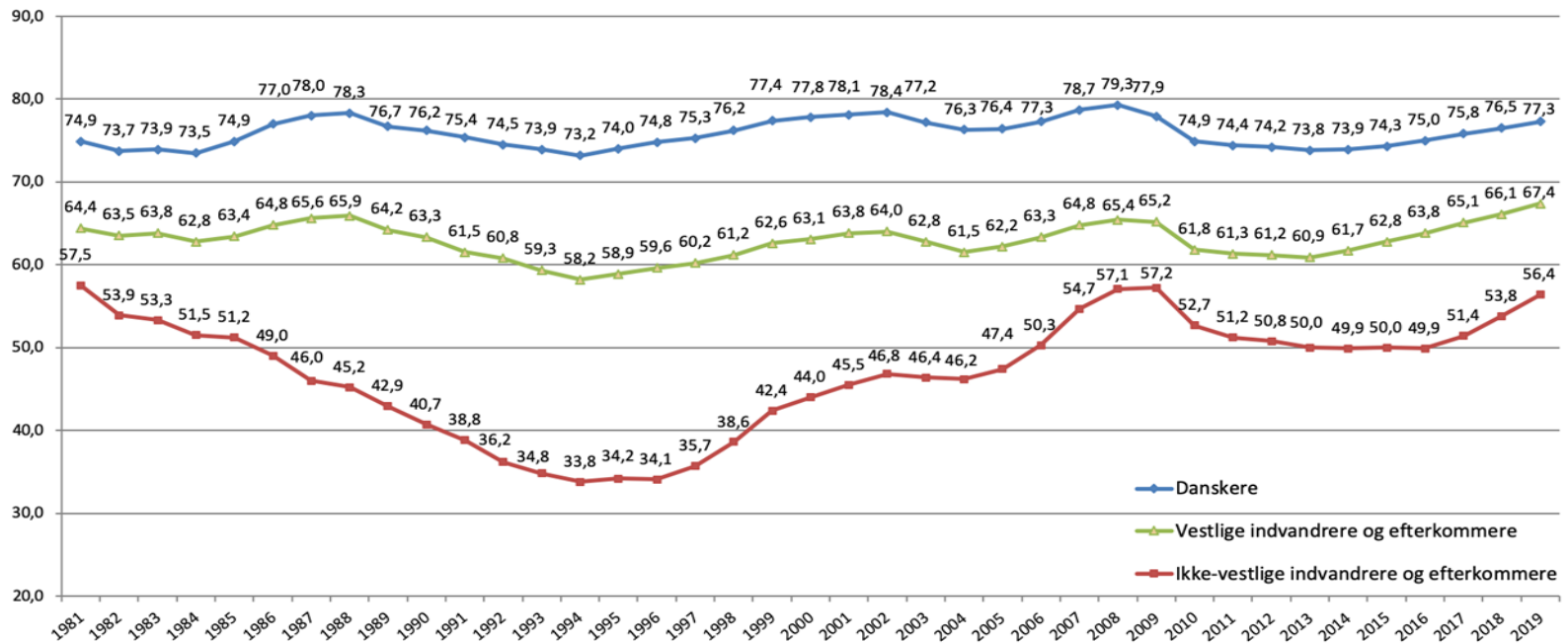
- Min baggrund
- Hvorfor er integrationen en succes?
- Hvad er årsagerne til succesen?
- Hvad skal der til for at fastholde og udbygge succesen?
- Hvilket fundament hviler den på?
- Perspektivering af succesen

Min baggrund

- Masser af praktiske hands-on-erfaringer med at skaffe jobs til indvandrere via eget konsulentfirma Sisyfos siden 1997: virksomheder, kommuner, hovedpersonerne, Vollsmose, Mjølnerparken m.v.
- Debatbogen ”Den anden virkelighed” fra 2009 på Informations Forlag om integrationssuccesen.
- Ph.d.-afhandling ”En supertanker ændrer kurs”, der på et videnskabeligt grundlag argumenterer for integrationssuccesen (Poul Due Jensens Fond, Arbejdsmarkedsstyrelsen samt Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration).
- Mission: Fra Frygt til Fakta. Det skal være fakta, der styrer indvandrere- og integrationsdebatten. Ikke frygten og angsten for de fremmede.

Beskæftigelsesfrekvensen 1981 - 2019

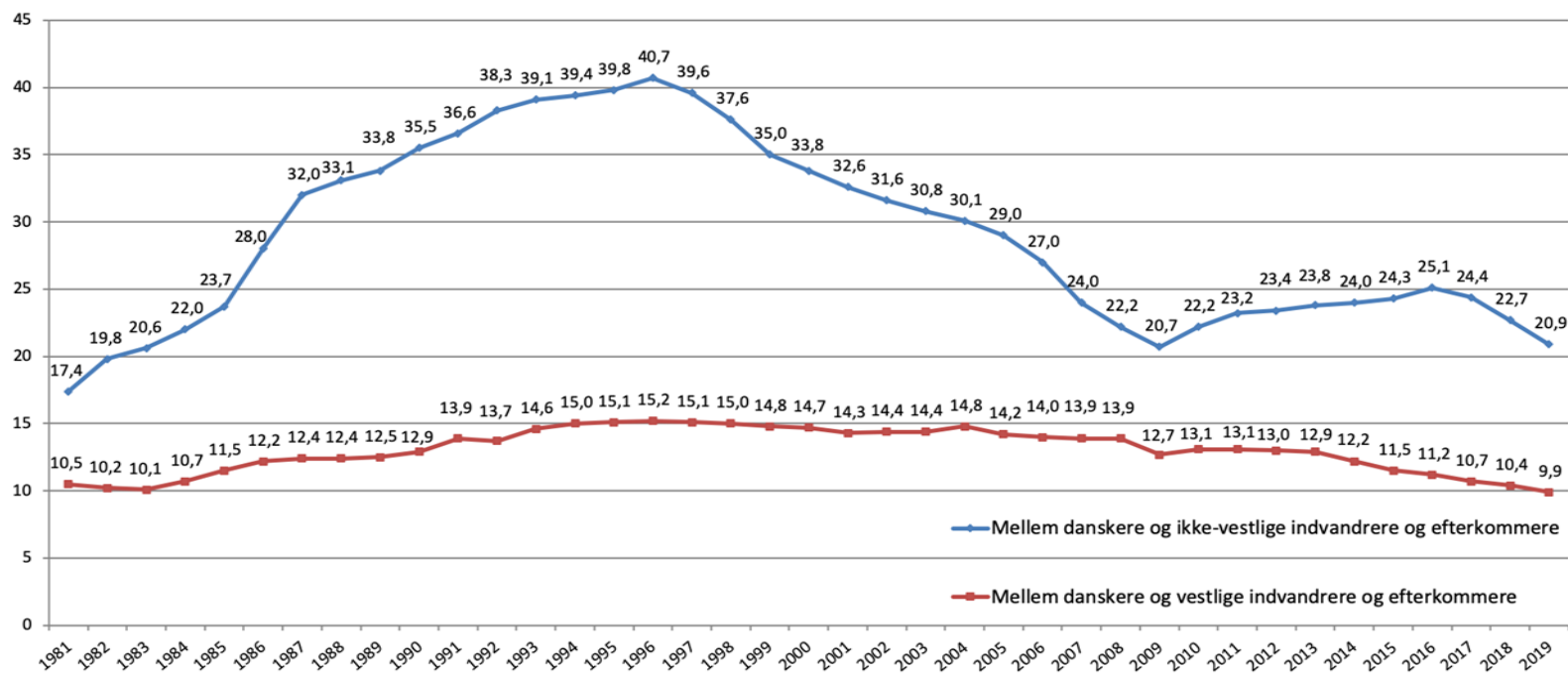
Figur 1. Beskæftigelsesfrekvenser blandt personer med dansk, ikke-vestlig og vestlig baggrund.
16-64 år. 1981-2019. Pct.

www.statistikbanken.dk/RAS1, www.statistikbanken.dk/RAS207 og www.statistikbanken.dk/RAS201

Beskæftigelsesgab 1981 - 2019

Figur 2. Det ikke-vestlige og vestlige beskæftigelsesgab. 16-64 år. 1981-2019. Pct. point

3 årsager til integrationssuccesen

- **For det første er humankapitalen blevet øget**
 - a) Danske sprogkundskaber er blevet bedre
 - b) Uddannelsesniveaet er blevet hævet
 - c) Kendskabet til det danske arbejdsmarked (kultur, regler m.v.) er blevet udvidet
- **For det andet er netværk blevet styrket**
- **For det tredje er diskriminationen blevet reduceret**
- Derimod har
 - a) skærpede økonomiske incitamentter (starthjælp mv.) kun bidraget enten meget marginalt eller slet ikke eller måske endda negativt
 - b) og ikke-vestlig kultur/religion tilsyneladende ikke udgjort nogen væsentlig beskæftigelsesbarriere

Jobmotivation

Hvor vigtigt er det for dig at have et arbejde, så du kan forsørge dig selv? Pct.				
	Danske mænd	Ikke-vestlige mænd	Danske kvinder	Ikke-vestlige kvinder
Meget Vigtigt	75	85	80	82
Vigtigt	19	10	15	11
Meget Vigtigt + Vigtigt	94	95	95	93
Kilde	Als Research APS (2019).			

Jobmotivation

Uanset om du har en ægtefælle eller ej, hvor vigtigt er det for dig, at din ægtefælle har et arbejde? Pct.

	Meget Vigtigt	Vigtigt	Meget Vigtigt + Vigtigt
Danskere	38	40	78
Ikke-vestlige Indvandrere	64	25	89
Ikke-vestlige efterkommere	59	26	85
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019).		

Jobmotivation

Når man har et arbejde, hvor vigtigt er det, at det er et arbejde, der giver anseelse i samfundet? Pct.

Danskere

37

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere

74

kilde

Andersen, J. G. (2008)

Jobmotivation

Når man har et arbejde, hvor vigtigt er det, at andre har respekt for, at man forsørger sig selv? Pct.

Danskere	70
Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	82
kilde	Andersen, J. G. (2008)

Uddannelsesmotivation

Synes du, det er en vigtig grund til at tage en uddannelse, at man uddanner sig for at få respekt og anerkendelse i samfundet? Pct.

Danskere	36
Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	70
kilde	Andersen, J. G. (2008)

Uddannelsesmotivation

Synes du, det er en vigtigt grund til at tage en uddannelse, at man uddanner sig for at få respekt og anerkendelse fra familie og venner? Pct.

Danskere	24
Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	59
kilde	Andersen, J. G. (2008)

Beskæftigelsesfrekvensen 2013-2019

	2013	2019	2013-2019
	Pct.	Pct.	Pct. point
Personer med dansk oprindelse	73.8	77.3	+ 3.5
Indvandrere fra vestlige lande	60.7	67.3	+ 6.6
Efterkommere fra vestlige lande	64.5	68.4	+ 3.9
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	49.5	55.6	+ 6.1
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	52.4	59.3	+ 6.9
Kilde	www.statistikbanken.dk/RAS200 .		

Absolutte beskæftigelsestal 2013-2019

	2013-2019	2013-2019	2013-2019
	Absolutte tal	Pct. vis andel	Pct. vis andel
Personer med dansk oprindelse	+ 62.911	34.2	34.2
Indvandrere fra vestlige lande	+ 49.415	26.9	27.6
Efterkommere fra vestlige lande	+ 1.377	0.7	
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	+ 49.215	26.7	38.2
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	+ 21.079	11.5	
I alt	+ 183.997	100.0	100.0
Kilde	www.statistikbanken.dk/RAS201 .		

Beskæftigelsesfrekvensen for flygtninge 2015-2019

	2015	2019	2015-2019
	Pct.	Pct.	Pct. point
I alt	20	42	+ 22
Mænd	29	61	+ 32
Kvinder	7	20	+ 13
Kilde	https://integrationsbarometer.dk/aktuelt/7 . Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge. 3 års ophold i Danmark. 21-64 år. Lønmodtagerbeskæftigede. 3. kvartal.		

Hvordan går det med uddannelserne?

- 20-24-årige med grundskolen som højst gennemførte uddannelse
- 20-24-årige med mindst en gennemført ungdomsuddannelse
- 25-39-årige med en gennemført videregående uddannelse
- 25-39-årige med en gennemført kompetencegivende uddannelse

20-24-årige med grundskolen som højst gennemførte uddannelse

	2008	2018	2008-2018
	Pct.	Pct.	Pct. point
Personer med dansk oprindelse	32	26	-6
Vestlige indvandrere og efterkommere	34	30	-4
Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	50	36	-14
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2018) og Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019a). Kun indvandrere, der kom til Danmark i alderen 0-12 år, er inkluderet.		

20-24-årige med mindst en ungdomsuddannelse

	2008	2018	2008-2018
	Pct.	Pct.	Pct. point
Personer med dansk oprindelse	67	74	+7
Vestlige indvandrere og efterkommere	55	63	+8
Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	47	63	+16
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2018) og Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019a). Kun indvandrere, der kom til Danmark i alderen 0-12 år, er inkluderet. Mindst en ungdomsuddannelse omfatter almen gymnasial, erhvervsgymnasial, erhvervsfaglig uddannelse samt kort, mellemlang og lang videregående uddannelse samt bacheloruddannelse.		

25-39-årige med en gennemført videregående uddannelse

	2008	2018	2008-2018
	Pct.	Pct.	Pct. point
Personer med dansk oprindelse	36	44	+8
Vestlige indvandrere og efterkommere	35	41	+6
Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	19	32	+13
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2018) og Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019a). Kun indvandrere, der kom til Danmark i alderen 0-12 år, er inkluderet. Videregående uddannelse omfatter kort, mellemlang og lang videregående uddannelse samt bacheloruddannelse.		

25-39-årige med en gennemført kompetencegivende dansk uddannelse

		2008	2019	2008-2019
		Pct.	Pct.	Pct. point
Mænd	Personer med dansk oprindelse	71	73	+2
	Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	35	49	+14
Kvinder	Personer med dansk oprindelse	75	80	+5
	Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	46	67	+21
Kilde	https://integrationsbarometer.dk/tal-og-analyser/uddannelse . Kun indvandrere, der kom til Danmark i alderen 0-12 år, er inkluderet.			

Effekter af uddannelsesfremgangen?

- Social mobilitet: *Er den sociale mobilitet blevet styrket blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere?*
- De hårde ”ghettoer”: *Bliver uddannelsesniveaulet hævet i disse boligområder?*
- Efterkommerne i flygtningegrupperne: *Hvordan klarer de sig i forhold til de danske unge?*

Social mobilitet

	1995 (%)	2018 (%)	1995-2018 (% point)
I alt			
Danskere	59.8	58.1	- 1.7
Indvandrere og efterkommere	29.7	63.5	+ 33.8
Mænd			
Danskere	56.8	53.6	- 3.2
Indvandrere og efterkommere	27.9	55.2	+ 27.3
Kvinder			
Danskere	62.8	62.9	+ 0.1
Indvandrere og efterkommere	32.1	72.8	+ 40.7
Kilde	Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (2019). Andel af de 25-årige med ufaglærte forældre, der mindst har gennemført en ungdomsuddannelse.		

De hårde ghettoer

		2008/2009	2016/2017	2008/2009 – 2016/2017
Minimum 2 i skriftlig dansk og matematik (folkeskolens skriftlige afgangsprøve)	Danmark	80	86	+ 6
	Hårde ghettoer	58	75	+ 17
Gennemført ungdomsuddannelse (24-26 årige)	Danmark	73	80	+ 7
	Hårde ghettoer	42	60	+ 18
Gennemført erhvervs-kompetence-givende uddannelse (27-28 årige)	Danmark	65	70	+ 5
	Hårde ghettoer	28	47	+19
Kilde	KAB (2019). Andele i pct. Data fra Danmarks Statistik, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har trukket. De hårde ghettoer omfatter bl.a. Mjølnerparken, (København), Gellerupparken (Århus) og Vollsmose (Odense).			

Kvindelige 16-24 årige i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse

1	Vietnam	93 %
2	Sri Lanka	92 %
3	Bosnien	90 %
4	Iran	90 %
5	Afghanistan	89 %
6	Danskere	86 %
7	Somalia	83 %
8	Irak	83 %
9	Libanon	73 %
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2016). Andele, der er i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse. 2014. Danskere sammenlignet med efterkommere fra 8 store flygtningegrupper.	

Mandlige 16-24 årige i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse

1	Sri Lanka	91 %
2	Vietnam	89 %
3	Bosnien	88 %
4	Danskere	85 %
5	Iran	82 %
6	Irak	81 %
7	Afghanistan	78 %
8	Somalia	72 %
9	Libanon	71%
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2016). Andele, der er i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse. 2014. Danskere sammenlignet med efterkommere fra 8 store flygtningegrupper.	

Fundamentet

- Job- og uddannelsesmotivationen befinder sig på det samme høje niveau som for danskere
- Uddannelsesincitamentene (beskæftigelsesgrad, jobindhold og økonomisk afkast) virker stort set på samme niveau som for danskere
- Virksomhederne har basalt set en kvalifikationsorienteret approach i deres rekrutteringspolitik
- Virksomhedernes tilfredshed med ikke-vestlige medarbejdere er på et relativt højt og stabilt niveau

Perspektivering

- Integrationen har været og er en meget krævende opgave, som det var umulig at forberede sig på, da den ikke-vestlige indvandring for alvor tog fart fra begyndelsen af 1980'erne.
- Aldrig før er der kommet så mange indvandrere på så kort tid, og Danmark er gået fra at være et udvandrings- til at være et indvandringsland.
- Aldrig før er der kommet så mange ikke-vestlige indvandrere med fremmedartede kulturer og religioner.
- Mange af de ikke-vestlige indvandrere har været flygtninge med traumatiske forhold i rygsækken.
- Mange af de ikke-vestlige indvandrere har været uden uddannelser, ingen eller meget begrænset arbejdsmarkedserfaring, svage eller ingen netværkskontakter og dårlige sprogkundskaber.
- Mange af de ikke-vestlige efterkommere er derfor vokset op i hjem med svage eller ingen arbejdsmarkeds- og uddannelsesmæssige ressourcer.
- En kontraproduktiv debat i det offentlige rum.

Kilderne

- Andersen, J. G. (2008). *Holdninger til uddannelse og arbejde blandt unge indvandrere, danskere og deres forældre*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.
- Als Research APS (2019). *Maskulinitetsopfattelser og holdninger til ligestilling – særligt blandt minoritetsetniske mænd*, februar 2019.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (2019). *Indvandrere og efterkommere bliver i højere grad mønsterbrydere*. Notat, den 16. september 2019.
- KAB (2019). *Uddannelseseksplosion i de hårde ghettoområder*. Notat. Udateret.
- Udlændinge- og Integrationsministeriet (2016). *Efterkommere fra visse lande overhaler personer med dansk oprindelse på uddannelses- og jobfronten*. Nyhedsbrevet Integration i Tal, nr. 2, 1916.
- Udlændinge- og Integrationsministeriet (2018). *INTEGRATION: STATUS OG UDVIKLING – MAJ 2018*.
- Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019a). *INTEGRATION. STATUS OG UDVIKLING 2019. Fokus på ikke-vestlige lande*.
- Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019). *Medborgerskabsundersøgelsen 2019. Baggrundstabeller*.
- Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019a). *INTEGRATION. STATUS OG UDVIKLING 2019. Fokus på ikke-vestlige lande*.
- <https://integrationsbarometer.dk/aktuelt/7>.
- <https://integrationsbarometer.dk/tal-og-analyser/uddannelse>.
- www.statistikbanken.dk/RAS1.
- www.statistikbanken.dk/RAS207.
- www.statistikbanken.dk/RAS201.
- www.statistikbanken.dk/RAS200.

Kontakt

- ❖ Hans Lassen
- ❖ Mobil 4025 1845
- ❖ sisyfos@sisyfos.org
- ❖ www.sisyfos.org

